

Duisternis en Licht

EENE AFRIKAANSCHESCHIEDENIS

door

T. M. LOOMAN.

NIJKERK, G. F. CALLENBACH.

DUISTERNIS EN LICHT.

EENE AFRIKAANSCH E GESCHIEDENIS.

DOOR

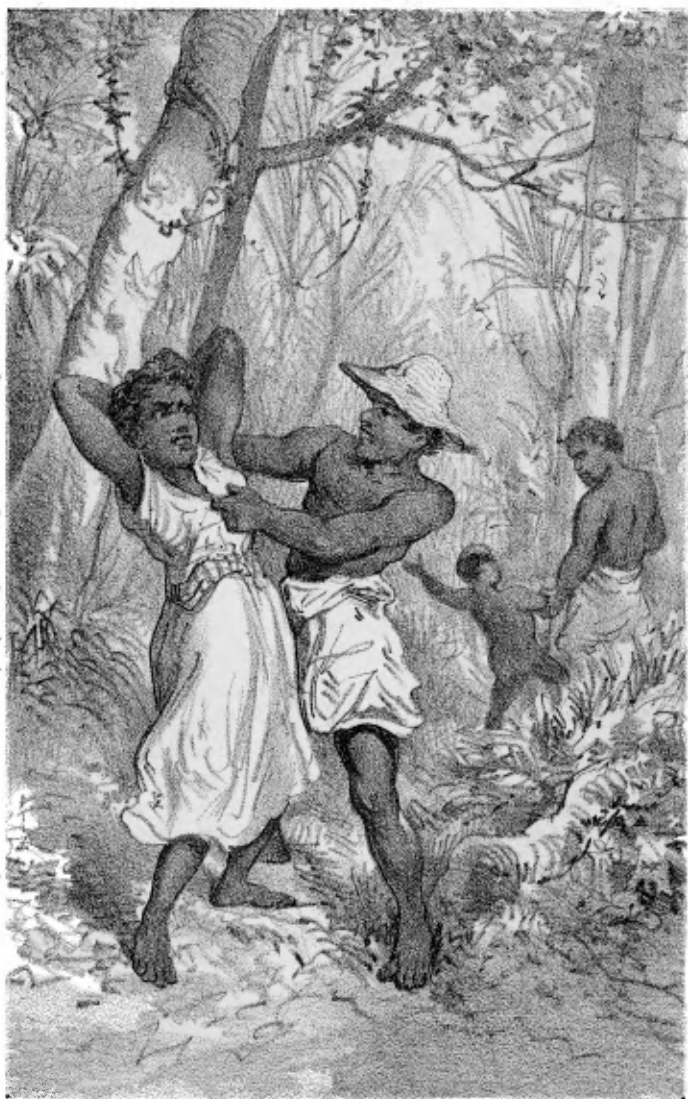
T. M. LOOMAN,

Schrijver van het Zendingsblad voor de Jeugd.

NIJCKERK
G. F. CALLENBACH.

I.

DE ELLENDE VAN AFRIKA.

Het middengedeelte der westkust van Afrika wordt in het algemeen met den naam van Guinea aangeduid. Eenige streken daarvan hebben weer bijzondere namen, zoo als Goudkust, Peperkust, Tandkust, enz., wijl de Europeesche schepen in vroegere tijden daar veel olifantstanden, goud en peper plachten te halen. Maar dat gedeelte der kust, waar de heerlijke waterrijke rivier de Niger zich in zee ontlast, heeft een naam, welke bij ieder, die menschelijk gevoel heeft, de smartelijkste gewaarwordingen moet opwekken. Het heet de Slavenkust, wijl daar sedert eeuwen ontelbare menigten negerslaven verkocht, op de schepen overgepakt en als koopwaren naar vreemde landen vervoerd worden. Waarlijk, dat de naam „Slavenkust” tot nu toe nog op onze kaarten van West-Afrika staat en staan mag, is reeds eene schande voor de Christenheid en een brandmerk op hun geweten: want immers tot op dezen dag staat de naam *te recht* op de kaart, naardien nog steeds jaar op jaar Amerikaansche en Spaansche schepen daar verschijnen om negerslaven bij duizenden op te koopen. Hoe zwaar zal wel het oordeel van God zijn over al diegenen welke „de zielen der menschen als waar” behandelen (Openb. 18 : 13) en „met menschenzielen handel drijven!” (Ezech. 27 : 23).

Aan die kust ligt een groot rijk, Dahomi geheeten, welks koningen zich van oudsher door bloeddorst en wreedheid hebben onderscheiden. Reeds in het jaar 1730 zond een der toenmalige

heerschers een schrijven aan Koning George II van Engeland, waarin hij dezen met diens troonsbeklimming gelukwenscht. Daarbij beroemt hij zich op echt duivelsche wijze op de barbaarsche gruwelen, waardoor hij de omliggende volken in angst en onderworpenheid wist te houden. De hoofden van zoo en zoo vele koningen die hij in den oorlog had overwonnen, werden in zijn huis met huid en haar bewaard. De hoofden van hunne generaals versierden de poorten zijner afgodstempels; met die van hunne hoofdlieden was het voorportaal van zijn paleis bepleisterd, terwijl de schedels der gemeene soldaten in den ringmuur, welke een uur in den omtrek zijn paleis omgaf, waren gemetseld. En zoo als het destijds was, is het nog heden. Jaren geleden zag dit een Engelschman, die den toen regeerenden koning Gezo bezocht. Deze is nu dood en zijn zoon Badahung heeft een vijver laten graven, groot genoeg om er met een bootje in te varen, dien hij vult met het bloed van veroverde ongelukkigen, welke hij ter eere van zijn overleden vader offert. Naar vermaningen van Christelijke regeeringen wil hij niet hooren, en men wist er geen raad op, om hem tot rede te brengen.

Intusschen vermelden wij hier met eer en dank den naam van den Wesleyaanschen zendeling Bernasko, die van Whidah aan de kust, alwaar zijn post is, tot Abomi, de residentiestad van dezen koning, is doorgedrongen, om dezen, zoo mogelijk, van zijn plan af te brengen. De koning wees echter zijn verzoek af met de woorden: „Zoo aan mijn volk werd toegestaan het Woord van God te hooren, dan zouden de voordeelige slavenhandel ophouden, de fetischen (afgoden) niet meer gediend worden en de oorlog verslappen.”

II.

HET LICHT IN DE DUISTERNIS.

Hoe afgrijselijker de nacht is, welke zich over dat land uitstrekt, des te lieflijker rust het oog op het meer landwaarts

in gelegen en aan Dahomi grenzende Yorriba-land. Het bevat vele en groote, van menschen wemelende steden en dorpen, en ook het volk dat daar woont, kent geen aangenamer bedrijf dan oorlogvoeren en slavenjacht. Doch sedert 1845 zijn Christenzendingen dit land ingedrongen en Gods rijke zegen heeft op hunnen arbeid gerust. Zij mochten niet alleen vele zielen tot het levende en zaligmakende geloof in den Heer Jezus brengen, maar ook eenige opperhoofden, die door het Woord van God in hun geweten zijn getroffen, hebben het bloedige oorlogvoeren en den afschuwelijken slavenhandel vaarwel gezegd. Dit is vooral in de hoofdstad van het Yorriba-land, in Abbeekoeta, het geval, alwaar tegenwoordig niet minder dan vier kerken staan, en eene talrijke Christen-gemeente om de zendingen geschaard is. Ook in andere steden van Yorriba is een hoopvolle aanvang met de zending gemaakt. ¹⁾

In de volkrijke stad *Ibadan* schijnt vooral een groot genadewerk van God plaats te grijpen. Een en ander wil ik mijnen jeugdigen lezers daarvan mededeelen.

Ibadan ligt op de zachte helling van eene heuvelketen, niet ver van eene kleine rivier, welke het land vruchtbaar maakt. De stad heeft volle vijf uren in omtrek, is zoo dicht met hutten en huizen bebouwd, dat er overal maar nauwe straten tot verkeer der menschen overblijven, en bevat eene bevolking van omtrent 120,000 zielen. Rondom de stad loopt een sterke muur, welke tot afweer van vijandelijke aanvallen dient. Hier woont sedert het jaar 1853 de zending Hinderer met zijne vrouw en poogt de ouden en de jongen, de opperhoofden en het volk voor het rijk Gods te winnen. Onderwijl hij zelf op de straten der stad en de markten gaat om het evangelie aan het volk te prediken, of des Zondags in de kerk godsdienstoefening houdt, verzamelt zijne wakkere vrouw een aantal negerkinderen rondom zich, neemt ze met groote liefde in haar huis op, en verpleegt

¹⁾ Die dit alles breedvoerig en op aangename wijze lezen wil, verwijs ik naar een door mij uitgegeven werk, getiteld: Abbeekoeta, of de Dageraad tuschen de keerkringen: eene schets van het ontstaan en den vooruitgang der zending in Yorriba. Met vier kaarten, twee gekleurde lithographie- en acht houtsnēeplaten. Bij H. Hoveker. Prijs f 1,90.

en verzorgt ze, alsof zij hare eigene kinderen waren. Een zwarte Christen-onderwijzer geeft den kleinen onderricht in alles wat hun goed en nuttig is.

De zendings-inrichting te Ibadan is een kleine lusthof Gods midden in deze woestijn des heidendoms. De *liefde*, die uit God voortkomt, heeft dien geplant; dezelfde *liefde* is het ook, die dezen twee eenzamen zendingen kracht en moed verleent, om met geduld en trouw dezen hof te bewaren en de teedere planten te verzorgen. Het *Woord Gods* is het zaad, dat daar uitgestrooid wordt en dat onder den vruchtbaarmakenden zegen des Heiligen Geestes daar en elders liefelijke vruchten draagt.

III.

EEN OORLOG.

„De menschen in Ibadan” zoo schrijft mevrouw Hinderer: „zijn van oudsher oorlogzuchtig geweest. Tegenwoordig evenwel zijn de oudere lieden den eindeloozen oorlog moede en verlangen naar vrede. Ook gelooven wij dat de tijd nu dáár is, waarop het onophoudelijke krijgsumoer een einde moet nemen. Over het geheel bezit de oorlogzuchtige partij veel minder invloed onder het volk, sedert het Woord van God in deze stad gepredikt wordt. Ook bestaat er onder hen eene oude voorzegging, dat blanken van het Westen over het groote zoutwater (d. i.: over de zee) komen en den vrede brengen zullen. Is dat niet opmerkelijk?”

Toch, hoewel er in de laatste jaren veel minder oorlogen gevoerd zijn dan vroeger, hebben die echter nog niet geheel opgehouden. Zoo geschiedde het in het jaar 1854, dat de naburige stad Ifon, die aan de opperhoofden van Ibadan onderdanig en schatplichtig was, plotseling weigerde de schatting te betalen en de inwoners van Ibadan beschimpte. Nu stak de oorlogspartij het hoofd op en besloot de stad Ifon met de wapenen in de hand te tuchtigen en den hoon met bloed te wreken. Van beide

zijden werd hardnekkig gevochten, want de stam van Ifon is machtig en dapper. De soldaten van Ibadan behaalden evenwel, als naar gewoonte, de overwinning, ofschoon honderden van hen vielen. Men zou verschrikkelijke tooneelen uit dezen oorlog kunnen mededeelen, maar ik wil mij maar bij één bepalen. Het is de geschiedenis van een klein meisje van omstreeks acht jaren, dat in dezen oorlog tot slavin gemaakt werd, maar door de goede hand Gods een gelukkig, vreedzaam verblijf in het huis van den zendeling vond.

Het kind heette Ogoeijomi. Tot op het uitbreken van den oorlog leefde zij gelukkig en tevreden met twee broeders bij haren vader en hare moeder. Daar zij de eenige dochter was, was zij de lieveling der moeder. Toen nu het leger van Ibadan zich voor de stad Ifon legerde, waar Ogoeijomi woonde, moesten alle weerbare mannen uit de stad den vijand te gemoet trekken, en onder deze was ook Ogoeijomi's vader. Men heeft nooit weer iets van hem gehoord of gezien. Waarschijnlijk is hij in den oorlog gesneuvelde.

Schrik en angst vervulden de stad, toen de rest der geslagen krijgslieden van het slagveld de poorten kwamen binnen vluchten en achter de sterke muren der stad Ifon eene schuilplaats zochten. Nog hoopte men dat de goed versterkte stad niet door de vijanden zou kunnen bestormd worden. Eindelijk toch beklommen de Ibadan-soldaten de muren, vernielden de poorten en drongen de ongelukkige stad binnen. Het was een dag van verschrikking zonder weerga. De hutten en woningen werden in brand gestoken, om de verwarring volkomen te maken. Alles liep door elkander om zich te redden. De mannen en jongelingen, die zich te weer stelden, werden afgemaakt; de vrouwen en kinderen, die onder een akelig gejammer ronddoolden, namen gevangen en maakte ze tot slaven. Slechts enkelen, die harder konden loopen dan de anderen, gelukte 't het rumoer der stad te ontkomen en zich in het nabijzijnde woud te redden. Onder deze waren ook Ogoeijomi en hare moeder.

DE WREEDE SCHEIDING.

De angst dreef moeder en kind hoe langer hoe dieper het woud in. Wortels en jonge bladeren waren haar eenig voedsel. Reeds hadden zij twee dagen in het donkere, ongebaande bosch rondgedoold, en achtten zij zich voor de rondzwerfende vijanden beveiligd. Toch waagden zij het niet een enkel woord luide te spreken, uit vrees van door iemand gehoord en ontdekt te zullen worden. Uitgeput van honger en vermoeidheid, legden zij zich eindelijk onder een grooten boom neder om wat uit te rusten. Moeder en kind hielden zich vast aan elkander geklemd, als vermoedden zij nog altijd eenig naderend gevaar. Daar vielen eensklaps twee mannen uit het dikke struikgewas op haar los. De eene riep: „De moeder is mijne!” De andere: „En mij behoort het kind!” Wat hielp het bidden en de tranen der moeder! wat hielp het hartverscheurend gekerm en geween van het kind! Beiden werden zonder mededoogen van elkander losgerukt, om in verschillende richtingen te worden voortgesleept. Het was voor onzen zendeling en zijne vrouw een hartverscheurend schouwspel, spoedig daarna hier en ginds een huiswaartskeerenden troep van Ibadan-soldaten de stad te zien binnentrekken, ieder met een gevolg van ongelukkige mannen, vrouwen en kinderen, die zij tot slaven gemaakt hadden en nu als zegeteekenen met zich naar huis brachten! Nog smartelijker was het voor hen dat zij niets konden doen om die ongelukkigen te helpen of hunne ellende te verzachten. Het eenige wat hun mogelijk was, en wat zij ook deden, was tot God te bidden dat Hij uit al deze ellende iets goeds wilde doen geboren worden tot eeuwig heil van deze arme slaven. Wellicht kon, dachten zij, de een of andere van deze ongelukkigen het Woord van God hooren en tot geloof komen in den Zaligmaker, dien troost van alle ellendigen, den Eenige, die de zielen waarlijk vrij maken en uit alle ellende verlossen kan. Men rekent dat niet minder dan tienduizend menschen in dezen oorlog tot slaven gemaakt werden; het grootste gedeelte van hen werd

naar Ibadan gebracht, terwijl eenigen naar Abbeekoeta, Isjaije en andere steden aan vrienden ten geschenke werden gegeven.

V.

EENE SCHUILPLAATS IN HET ZENDINGSHUIS.

Tot de Christelijke gemeente van Ibadan behoort ook een man die eertijds slaaf geweest is, maar die in Sierra Leona in vrijheid was gesteld. Daar had hij het evangelie leeren kennen, bekeerde zich oprecht tot den Heer en keerde naar Yorriba zijn vaderland terug, om hier aan zijne Heidensche landgenooten de blijde boodschap van Jezus, den menschgeworden Zoon van God, te verkondigen. Deze man kwam eens naar den zendeling Hinderer geloopt, en vertelde dat dicht bij zijne woning een lief, aardig meisje te koop werd geboden, en als het niet spoedig een koper vond, zoo zou men het naar de kust voeren, waar het dan ongetwijfeld aan een slavenschip zou verkocht worden. Hij smeekte dat de zendeling dit kind zou koopen. „Zijn verhaal en zijne voorstelling van het ongelukkige lot, dat het arme slavenkind te wachten stond, en zijn hartroerend smeeken” zoo verhaalt mevrouw Hinderer zelve „gingen ons diep ter harte. Eén ding vreesden wij: dat men ons, als wij aan zijn verlangen voldeden, voor slavenhandelaars zou aanzien, die menschen koopen en verkoopen. De lieve man hield echter zoo met bidden en smeeken aan, en wist met zulke roerende woorden haar toekomstig jammervol lot te schilderen, dat wij eindelijk na rijp nadenken hem het kooppeld tot lossing van het meisje gaven. Tegelijk drukten wij hem op het hart dat hij duidelijk moest zeggen dat wij geene slaven kochten en verkochten, maar dat het kind van het oogenblik af dat het haren voet in ons huis zou zetten, vrij was; en dat zoo de vader of moeder van het kind opgespoord konde worden, zij weder hun kind was, en ongehinderd met hen konde gaan, waar deze gaan wilden. Wij zouden het wel gaarne bij ons houden en in alles goed onderrichten, totdat zij groot geworden

zou zijn en voor zich zelve zorgen konde; maar zij zou een vrij kind zijn en geene slavin."

De oogen van den goeden man schitterden van vreugde. Hij liep weg, alsof hem een groote buit kon ontgaan, en na weinige minuten kwam hij terug met het losgekochte meisje aan de hand. Maar hoe verschrikte het lieve kind, toen zij den zendeling en diens vrouw zag! Zij had in haar leven nog nooit een blank gelaat gezien. Zoodra zij hen zag gaf zij een gil, die hun door merg en been drong. Mevrouw Hinderer liet haar, om haar gerust te stellen, in het vertrek brengen, alwaar de andere Afrikaansche pleegkinderen die bij den zendeling opgevoed werden, hun avondeten nuttigden. Deze omringden terstond de nieuw aangekomene, zochten het bevreesde kind te bedaren en zeiden haar dat zij niet bevreesd moest zijn, want haar zou geen leed geschieden; zij was in eene goede plaats, alwaar zij kleeren, en voedsel kreeg, en waar zij uit het boek leeren kon; ook verzekerden zij haar dat, zoo lang zij in dit huis was, zij nooit meer in slavernij verkocht zou worden. Ja, zoo ijverig waren zij om haar te troosten, dat elkeen haar van zijn avondeten wilde geven. Het duurde dan ook geen uur of de kleine was in zoo verre gerustgesteld, dat zij mevrouw Hinderer, toen deze in het vertrek kwam, met een vriendelijken glimlach ontving en op de vragen naar haren naam, haar vaderland enz., geregelde antwoorden gaf.

Bij dit alles was dit kind nog altijd zeer schrikachtig en schuw, tengevolge van de ijselijkheden van den oorlog, maar vooral als zij zich het oogenblik herinnerde, toen zij in het bosch uit de armen van haar moeder werd gerukt. Zij hechte zich echter weldra aan de zendelingsvrouw, welke zij hare „blanke mama" noemde; wanneer er vrienden in den tuin kwamen, klemde zij zich angstvallig aan haar vast, als vreesde zij weder te zullen worden weggevoerd. Hoe gelukkig begon zij zich te gevoelen, als zij nevens hare pleegmoeder de letters zat te leeren of de behandeling der naald! Van zingen hield zij bijzonder veel, en even gaarne leerde zij kleine kindergebeden of bijbelteksten. Het was roerend, haar te zien nederknielen, wanneer de andere kinderen het deden, hoe zij dan hare handjes

vouwde en met een verbaasd gezicht nu eens de kinderen, dan weder de zendelingsvrouw aanzag. Weldra gevoelde zij zich zeer gelukkig, en haar hartelijk lachen kon men dikwerf boven allen uit hooren.

VI.

HET KINDERLIJK GEVOEL.

Op eenmaal echter veranderde het geheel met het kind. Men hoorde haar niet meer lachen; zij zag er bekommerd, ja zelfs diep bedroefd uit. Hare eenige vreugde scheen nog te zijn, haar wollig kopje stil op den schoot van hare pleegmoeder te leggen en haar bij wijlen aan te staren. „Wat wilt gij, Ogoeijomi?” vroeg deze haar eens. Geen antwoord. — „Heeft u iemand iets gedaan?” — „O, neen!” antwoordde zij haastig. — „Zijt gij misschien niet gaarne hier?” — Met vriendelijkheid keek zij hare „blanke mama” aan en antwoordde: „Hier? ach, mama? ik ben hier zoo graag!” — „Welnu, wat scheelt u dan? Waarom ziet gij zoo treurig?” Daar brak zij in een stroom van tranen los, en riep: „Aya mi! Aya mi! (mijne moeder! mijne moeder!)” Zij verlangde naar hare ongelukkige moeder, van wie zij niet wist wat er van haar geworden was. Men poogde haar te troosten, vroeg naar den naam van hare moeder, enz. en beloofde haar al het mogelijke aan te wenden, om iets van haar te weten te komen. Dit werd dan ook gedaan; maar in eene stad waar meer dan honderduizend menschen wonen, was het werkelijk moeielijk narichten van dezen aard in te winnen. Ook gebeurt het daar te lande heel dikwijls, dat men aan de ongelukkige personen die slaven worden, geheel andere namen geeft. Men kon ook niet weten of de vrouw werkelijk in de stad Ibadan woonde. Alle moeite was dan ook te vergeefs. Geen spoor was er te vinden. De droefheid van het kind was dikwerf buiten mate groot, hoewel het treffend was om te zien, hoe hartelijk zij den zending en

diens vrouw liefhad. Dikwerf nam mevrouw Hinderer haar tot zich en zeide tot haar: „Mijn lieve kind! gij hebt hier tot God leeren bidden. Gij weet ook dat God de gebeden van kleine kinderen verhoort. God alleen kan u uwe moeder wedergeven. Bid nu ijverig tot den lieven God, dat Hij u uwe moeder wedergeve, als het Zijn wil is.” Van nu af laschte zij in hare kinderlijke gebeden in, dat God toch wilde geven, dat zij nog eenmaal hare moeder wederzag. — Maar de moeder kwam niet. Wel werd Ogoejomi weer van lieverlede kalm, ja zelfs opgeruimd; maar ook dan, wanneer zij recht vroolijk was, kon men toch op haar gelaat altijd weder een trek van dit verlangen bespeuren naar de geliefde, verloren moeder.

VI.

HET WEDERZIEN.

Een half jaar ongeveer was Ogoejomi bij den zendeling geweest, toen zij eens op een morgen met de andere kleine meisjes, volgens dagelijkse gewoonte, naar de naastbijzijnde beek ging, die dicht voorbij de zendingshoeve vliet, om water te halen. Vroolijk was het jonge volkje bezig met elkander water in het gezicht te sprengen, zoo als de kinderen zoo gaarne doen. Niet verre van daar gaat eene vrouw voorbij die verwonderd opkijkt, zwarte kinderen in het wit gekleed te zien: iets wat zij nog nooit te voren gezien had. De kinderen in het zendingshuis dragen namelijk kleederen naar Europeesch fatsoen, zooals die uit Engeland ten geschenke worden gezonden. Zij staat stil, en beschouwt de groep der spelende kinderen met klimmende verwondering. Daar hoort zij uit hun midden eene stem die haar bekend schijnt. Zij neemt den korf, dien zij op het hoofd draagt, af, zet dien op den grond en luistert opnieuw. Zij hoort de lieve stem, den welbekenden toon weder. Was het een droom, eene misleiding? Bevende aan al hare leden, roept zij: „Ogoejomi!” Ogoejomi keert zich om, staart de vrouw een tijd lang sprakeloos en star aan en met den uitroep: „Aya mi! aya mi!” ijlt zij haar in de armen.

De andere kinderen liepen naar huis en riepen: „Ogoejomi heeft hare moeder gevonden!” De zendeling en zijne vrouw konden hunne ooren bijna niet vertrouwen, liepen naar buiten, en wie kan het schouwspel beschrijven, dat toen hunne oogen aanschouwden? De moeder was nauwelijks zich zelve meester. „Is dat mijn kind? Is het waar, dat ik mijn eigen kind zie? Mijne Ogoejomi! zijt gij het?” Zoo riep zij herhaalde malen. Stroomen van tranen vloeiden over de wangen van het kind. Eindelijk smeekte zij hare moeder toch in huis te komen en hare „blanke vrienden” te zien. Maar de moeder vreesde voor de blanke gezichten. „O neen, moeder!” riep Ogoejomi, „vrees niets! Zij zijn zoo goed, zoo lief; zij zullen het ook jegens u zijn. Hadden zij mij niet tot zich genomen, ik zou u nooit hebben wedergezien! moeder! moeder! Ik zal nu nooit weder eene slavin zijn.”

Middelerwijl hadden allen die in huis en in den tuin waren, zich rondom de twee gelukkigen verzameld, en geen oog bleef droog. De moeder poogde te bedanken; maar zij was zoo overstelpt van blijdschap dat zij geene woorden kon uitbrengen. Herhaalde malen wierp zij zich ter aarde en snikte luide van vreugde. Eindelijk kon men haar een weinig tot bedaren brengen, en bracht haar in huis, verhaalde haar hoe het met haar kind gegaan was, en vroeg haar naar hare eigene lotgevallen. Nu vernam men dat zij werkelijk in Ibadan zelf als slavin leefde, en dat zij een welgezinden meester had. Onder dat alles door zette zij nu eens haar kind een paar schreden van haar af, en staarde haar aan als iemand die droomt; dan nam en drukte zij haar weder met een overweldigend moederlijk gevoel in hare armen, uitroepende: „Het is waarlijk mijn kind! Het is waarlijk geen droom!” Het was buitengemeen roerend. De zendeling en zijne vrouw zeiden haar dat zij, zoo dikwerf zij wilde, komen mocht en haar kind zien. Dit verblijdde haar uitermate. „Nu,” riep zij uit, „God heeft mij mijn kind wedergegeven. Nu kan ik getroost aan mijn werk gaan. Mijn meester heeft mij heden naar den akker gezonden, om daar te arbeiden. Daar ga ik nu naar toe, en kom weder om mijn kind te zien!” Nog deelde zij mede, dat zij van hare beide zoons en van haren

man sedert niets weder had gehoord; alleen dit was haar ter oore gekomen, dat haar man naar alle waarschijnlijkheid in het gevecht was gesneuveld.

Wat was die dag gelukkig voor allen die in het zendingshuis woonden! Het treffendst nog van alles was, des avonds de kleine Ogoejomi den goeden God zoo hartelijk en roerend te hooren danken, dat Hij haar gebed verhoord en haar hare moeder had wedergegeven. Dat gedaan hebbende, verborg zij haar hoofdje in den schoot van mevrouw Hinderer, om hare blijdschap eens recht uit te weenen. Zij was overgelukkig en vol dank jegens God.

VIII.

BEPROEVING EN UITREDDING.

Verscheidene weken achtereen ging alles goed. De moeder kwam telkens en telkens weder om haar kind te zien. Ogoejomi's geluk was nu volkomen. Maar zie, wat gebeurt! De zendeling Hinderer werd ernstig ziek, en al zijne vrienden, zwarten en blanken, raadden hem aan, zonder verwijl naar Europa terug te keeren; hij had reeds meer aanvallen van dezelfde ziekte gehad, en zou hij niet het slachtoffer er van worden, dan moest hij tot herstel zijner gezondheid naar Engeland reizen. Wat waren die lieve zwartjes bedroefd! En Ogoejomi werd geheel ziek van kommer bij de gedachte van hare weldoeners te moeten scheiden. Hierbij kwam nog, dat ook hare moeder niet meer terug kwam. Vroeg men naar de reden hiervan, dan zei men, of: „zij is naar de landhoeve van haren meester gegaan, om daar een tijd lang te werken,” of: „zij is naar elders gegaan;” want het is onder de negers gebruikelijk liever alles voor te geven, dan van iemand te zeggen: „die is ziek,” of: „die is gestorven.” Eindelijk drongen de zendeling en zijne vrouw er op aan, dat zij wilden weten wat er eigenlijk van was, en toen bekendend zij ten laatste, dat de arme vrouw doodelijk ziek was. Ontroering, angst en andere omstandigheden hadden bij haar

eene ziekte doen uitbreken, welke in Afrika algemeen is, maar van welke men zelden herstelt. Men dacht niet anders dan dat de arme vrouw moest sterven; doch de pleegouders begrepen, dat het voor moeder en kind verkwikkelijk zou zijn, zoo Ogoejomi hare moeder in hare ziekte mocht verplegen. Zij hoopten daarbij, dat het lieve kind haar zeker over den Zaligmaker zou spreken, en dan zou der arme slavine toch ook nog eene behoorlijke begrafenis ten deel vallen. Daarom kocht de heer Hinderer ook Ogoejomi's moeder van haren meester los en liet haar, tot groote vreugde van haar en haar kind, in het zendingshuis brengen.

Drie dagen daarna reisde de zendeling met zijne vrouw van Ibadan af. „Maar vaak was het mij,” (schrijft mevrouw Hinderer) „onderwijl wij over de diepe wateren voeren, alsof ik in den geest de stem van onze lieve Ogoejomi hoorde, hoe zij met hare moeder over den Heere Jezus sprak, of zoo als zij haar gebedje, hetwelk zij spoedig geleerd had, en dat haar zoo bijzonder lief geworden was, voor zich en hare moeder bad: „*Oloewa nitori Jesu Kristi, fi Emi Mimo re fun mi*, d. i. O Heere! geef mij, om Jezus Christus wille, uwen Heiligen Geest.”

Vóór het vertrek had mevrouw Hinderer het bevel achtergelaten, dat een inlandsch geneesheer de kranke trouw zou bezoeken en alles voor haar doen wat zijne kunst vermoecht. Mocht zij dan weder herstellen, dan zou zij de betrekking van keukenmeid bij de kinderen bekleeden, die gedurende hunne afwezigheid onder verzorging van een der katechizeermeesters waren gebleven.

Toen de zendelingen in Engeland waren gekomen, ontvingen zij geregeld brieven uit Ibadan. In de eerste brieven stond: „Ogoejomi's moeder is niet beter.” Daarna berichtte een andere brief op eens: „Zij is iets beter.” De volgende brief luidde: „Ogoejomi's moeder is veel beter en heeft de keuken overgenomen; zij gevoelt zich in deze nieuwe betrekking zeer gelukkig.” In een der laatste brieven die zij van daar ontvingen, schreef de katechizeermeester: „Wij hebben van een der beide broeders van Ogoejomi gehoord: hij is slaaf niet ver van hier.

Zoudt gij ons wel geld kunnen en willen zenden om hem vrij te koopen?" De zendeling Hinderer deelde de geschiedenis aan zijne Engelsche vrienden mede. Het noodige geld was hem spoedig ter hand gesteld, en ook weldra naar Ibadan gezonden. Zoo is nu ook de derde van dit huisgezin vrijgekocht en de zendeling, die met zijne vrouw in het jaar 1858 weder op zijn post met nieuwe krachten werkzaam was, koesterde de hoop, dat hij ook nog wel te eenigertijd zou uitvinden, waar de andere broeder zich bevindt.

Met welk eene vreugde werden de zendeling en zijne vrouw weder in Ibadan ontvangen! Hij zelf schrijft daarvan: „Velen waren uit de stad ons tegemoet getrokken. Maar de kinderen waren het meest verblijd en verdrongen allen, om ons te begroeten en binnen te leiden.”

Wat zal het toch eene zalige vreugde zijn voor den troon van God, al de duizende geredde zielen te ontmoeten, die door den dienst der zending tot de zaligmakende kennis der waarheid zijn gebracht, en hen de wonderwegen te hooren verhalen, langs welke de Heer een ieder van hen gevonden heeft. Wel ons, indien wij in die vergadering der voor eeuwig vrijgekochten en verlostn niet gemist worden!

Gedenkt den slavenkinderen! Wat doet gij voor hen? Bidt gij voor hen? Wilt gij ook iets voor hen geven, om hen te kunnen vrijkoopen?
